
Rachunkowość finansowa

Artur Zimny
Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Koninie
Wydział Społeczno-Humanistyczny
Katedra Zarządzania i Logistyki
www.artur-zimny.pl

Podstawowe informacje

Wymagania wstępne:

Student, który rozpoczyna zajęcia z przedmiotu:

- zna podstawowe techniki matematyczne
- potrafi w podstawowym stopniu posługiwać się arkuszem kalkulacyjnym Excel oraz analizować przepisy prawne
- dba o systematyczność i przejrzystość realizowanych przez siebie działań

Efekty kształcenia:

Student, który zaliczył przedmiot:

- opisuje podstawowe pojęcia i zasady rachunkowości
- wymienia aktualne przepisy prawne w zakresie rachunkowości
- ewidencjonuje operacje gospodarcze zachodzące w przedsiębiorstwach
- sporządza i interpretuje sprawozdania finansowe przedsiębiorstw
- wykazuje otwartość na zmiany prawne i technologiczne zachodzące w rachunkowości
- wykazuje wrażliwość na postępowanie zgodne z przepisami prawnymi i zasadami etyki zawodowej księgowego

Sylabus

www.artur-zimny.pl

Wprowadzenie do rachunkowości

Artur Zimny
Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Koninie
Wydział Społeczno-Humanistyczny
Katedra Zarządzania i Logistyki
www.artur-zimny.pl

Informacje ogólne

Istota i zadania ewidencji gospodarczej

Rodzaje ewidencji:

- uproszczona
- rozbudowana

Podstawa prawna rachunkowości w Polsce

Prowadzenie ksiąg podatkowych nie jest rachunkowością!

www.artur-zimny.pl

Geneza, definicja i zakres rachunkowości

Rachunkowość w XIV w.

Rachunkowość w XV i XVI w.

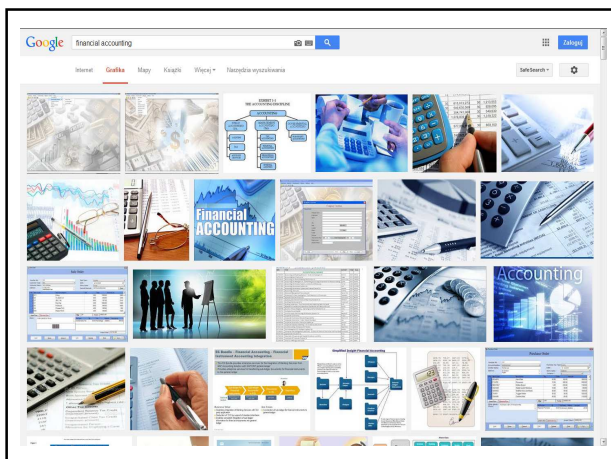
Rachunkowość w XX i XXI w.

Rachunkowość to całościowy, zwarty system ciągłego oraz systematycznego gromadzenia i przetwarzania danych oraz prezentowania informacji ekonomiczno-finansowych, który wykorzystuje określone metody, reguły postępowania, urządzenia ewidencyjne i środki techniczne umożliwiające rejestrację stanu i zmian majątku jednostki, źródeł jego finansowania, dokonywanych operacji gospodarczych i wyników działalności.

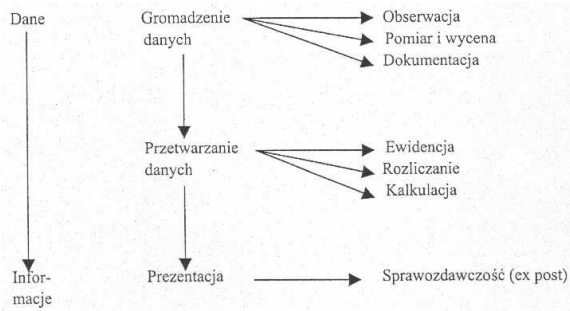
Przepisy rachunkowości a przepisy ruchu drogowego

www.artur-zimny.pl

Rachunkowość jako system informacyjny

Źródło: *Rachunkowość finansowa. Teoretyczne podstawy*, red. J. Samelak, Wydawnictwo UE w Poznaniu, Poznań 2009, s. 8.

www.artur-zimny.pl

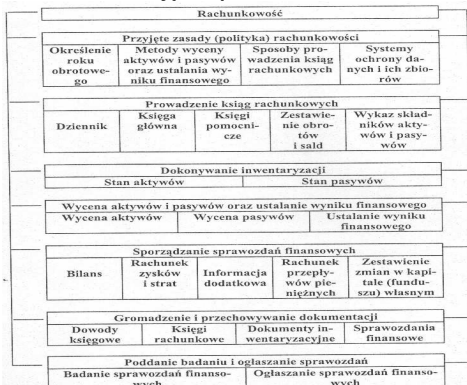
Zakres rachunkowości – ujęcie klasyczne:

- księgowość
- kalkulacja (rachunek kosztów)
- sprawozdawczość finansowa

www.artur-zimny.pl

Zakres rachunkowości – ujęcie czynnościowe

Źródło: *Podstawy rachunkowości*, red. K. Sawicki, PWE, Warszawa 2002, s. 17.

Cechy i zasady rachunkowości

Cechy rachunkowości (miernik pieniężny, dokumenty źródłowe, konta, podwójny zapis, inwentaryzacja)

Zasady rachunkowości – reguły prowadzenia rachunkowości gwarantujące rzetelność, wiarygodność i użyteczność dostarczanych informacji oraz sprawne ich uzyskiwanie.

www.artur-zimny.pl

Hierarchizacja zasad rachunkowości

Źródło: *Rachunkowość finansowa. Teoretyczne podstawy*, red. J. Samelak, Wydawnictwo UE w Poznaniu, Poznań 2009, s. 20.

Zasada memoriałowa a zasada kasowa

Lp.	Treść zdarzenia gospodarczego	Zasada kasowa	Zasada memoriałowa
1.	Wydanie towarów odbiorcy	nie podlega ewidencji	podlega ewidencji
2.	Wysłanie do odbiorcy faktury za sprzedane towary	nie podlega ewidencji	podlega ewidencji
3.	Otrzymanie zapłaty za sprzedane towary	podlega ewidencji	podlega ewidencji

Źródło: *Rachunkowość finansowa. Teoretyczne podstawy*, red. J. Samelak, Wydawnictwo UE w Poznaniu, Poznań 2009, s. 22.

www.artur-zimny.pl

Zasada współmierności a wynik finansowy

Lp.	Treść operacji gospodarczej	Wynik finansowy	
		A – brak zasady współmierności	B – obowiązuje zasada współmierności
1.	Wartość w cenach sprzedaży wyrobów sprzedanych w danym roku 1000	przychód danego roku	przychód danego roku
2.	Otrzymała zaliczka na poczet sprzedaży wyrobów w następnym roku 100	przychód danego roku	przychody okresów przyszłych
3.	Koszt wytworzenia wyrobów w danym roku 800	koszt danego roku	przyrost majątku jednostki w danym roku
4.	Opłacony z góry za następny rok czynsz za magazyn 50	koszt danego roku	nakłady okresów przyszłych (przyrost majątku w danym roku)
5.	Koszt wytworzenia sprzedanych wyrobów w danym roku 700	-	koszt danego roku
6.	Wynik finansowy	$(1000+100) - (800+50) = 250$	$1000 - 700 = 300$

Źródło: Rachunkowość finansowa. Teoretyczne podstawy, red. J. Samelak, Wydawnictwo UE w Poznaniu, Poznań 2009, s. 24.

Zasada ostrożności a wartość majątku i wynik finansowy

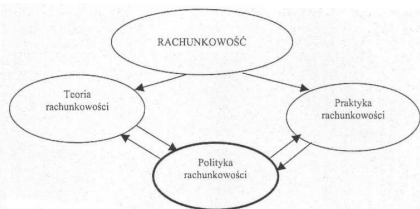
Lp.	Treść operacji	A – nie stosuje zasady ostrożności		B – stosuje zasadę ostrożności	
		wartość majątku	Wynik finansowy zysk	wartość majątku	Wynik finansowy zysk
1.	Wartość majątku i wyniku przed dokonaniem korekt wynikających z zasady ostrożności	100 000	20 000	100 000	20 000
2.	Odbiorca zalega ze spłatą należności pół roku – utworzono odpis 5000	-	-	-5 000	-5 000
3.	Linia technologiczna nie może być dłużej użytkowana – istnieje podstawa do odpisu z tytułu trwałej utraty wartości 3000	-	-	-3 000	-3 000
4.	Wartość rynkowa inwestycji długoterminowej jest niższa od ceny nabycia (wartości księgowej) – istnieje podstawa do obniżenia wartości 2000	-	-	-2 000	-2 000
5.	Wartość majątku i wyniku po dokonanych korektach	100 000	20 000	90 000	10 000

Źródło: Rachunkowość finansowa. Teoretyczne podstawy, red. J. Samelak, Wydawnictwo UE w Poznaniu, Poznań 2009, s. 25.

Polityka rachunkowości

Polityka rachunkowości – wybrane i przyjęte do stosowania przez jednostkę odpowiednie do jej działalności rozwiązania dopuszczone ustawą, w tym także określone w Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej, zapewniające wymaganą jakość sprawozdań finansowych.

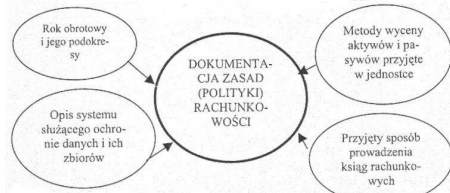
Rachunkowość i polityka rachunkowości

Źródło: Rachunkowość finansowa. Teoretyczne podstawy, red. J. Samelak, Wydawnictwo UE w Poznaniu, Poznań 2009, s. 177.
www.artur-zimny.pl

Opracowanie i stosowanie polityki rachunkowości

Zakres dokumentacji polityki rachunkowości

Źródło: *Rachunkowość finansowa. Teoretyczne podstawy*, red. J. Samelak, Wydawnictwo UE w Poznaniu, Poznań 2009, s. 179.

www.artur-zimny.pl

Równowaga bilansowa

Bilans – wartościowe zestawienie aktywów i pasywów sporządzone na określony dzień i w określonej formie, z zachowaniem zasady równowagi bilansowej (Σ aktywów = Σ pasywów). Bilans jest głównym elementem sprawozdania finansowego.

Funkcje bilansu

Bilans otwarcia (początkowy)

Bilans zamknięcia (końcowy)

Bilans a fotografia ślubna

Układ bilansu

www.artur-zimny.pl

Klasyfikacja aktywów i pasywów

Aktywa:

- trwałe
- obrotowe

Aktywa trwałe:

- wartości niematerialne i prawne
- rzeczowe aktywa trwałe
- należności długoterminowe
- inwestycje długoterminowe
- długoterminowe rozliczenia międzyokresowe

Aktywa obrotowe:

- zapasy (rzeczowe aktywa obrotowe)
- należności krótkoterminowe
- inwestycje krótkoterminowe
- krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe

Kryterium wzrastającej płynności

www.artur-zimny.pl

Pasywa:

- kapitał własny
- zobowiązania i rezerwy na zobowiązania

Kapitał własny:

- kapitał podstawowy
- należne wpłaty na kapitał podstawowy (wielkość ujemna)
- udziały (akcje) własne (wielkość ujemna)
- kapitał (fundusz) zapasowy
- kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny
- pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe
- zysk (strata) z lat ubiegłych
- zysk (strata) netto
- odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego (wielkość ujemna)

Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania:

- rezerwy na zobowiązania
- zobowiązania długoterminowe
- zobowiązania krótkoterminowe
- rozliczenia międzyokresowe

Kryterium wzrastającej wymagalności

www.artur-zimny.pl

$$\text{Aktywa} = \text{Pasywa}$$

$$\text{Aktywa} - \text{Zobowiązania} = \text{Aktywa netto}$$

$$\text{Aktywa netto} = \text{Kapitał własny}$$

$$\text{Kapitał własny} = \text{Kapitał podstawowy} + \text{Zysk zatrzymany} + \text{Wynik netto}$$

$$\text{Wynik netto} = (\text{Przychody} - \text{Koszty}) + \\ + (\text{Zyski nadzwyczajne} - \text{Straty nadzwyczajne}) - \text{Podatek dochodowy}$$

www.artur-zimny.pl

Dictionary

- accountancy** – rachunkowość (w sensie teoretycznym; teoria rachunkowości)
- financial accounting** – rachunkowość finansowa (w sensie praktycznym; praktyka rachunkowości)
- bookkeeping** – księgowość
- bookkeeper / accountant** – księgowy
- The Accounting Act** – ustawa o rachunkowości
- accounting principles** – zasady rachunkowości
- accounting policy** – polityka rachunkowości
- balance sheet (UK) / statement of financial position (US)** – bilans
- assets** – aktywa
- fixed assets** – aktywa trwałe
- current assets** – aktywa obrotowe
- liabilities** – pasywa
- equity** – kapitał/fundusz własny
- liabilities and reserves for liabilities** – zobowiązania i rezerwy na zobowiązania
- balance sheet equilibrium** – równowaga bilansowa

www.artur-zimny.pl

Dokumentowanie operacji gospodarczych

Artur Zimny
Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Koninie
Wydział Społeczno-Humanistyczny
Katedra Zarządzania i Logistyki
www.artur-zimny.pl

Zdarzenia i operacje gospodarcze

Operacja gospodarcza – zdarzenie gospodarcze, które podlega ewidencji w księgach rachunkowych, ponieważ powoduje zmiany w majątku, kapitałach lub wyniku finansowym jednostki (nie każde zdarzenie jest operacją gospodarczą).

Czynności księgowe

www.artur-zimny.pl

Relacje między zdarzeniem a operacją gospodarczą

Źródło: *Rachunkowość finansowa. Teoretyczne podstawy*, red. J. Samelak, Wydawnictwo UE w Poznaniu, Poznań 2009, s. 96.

Wpływ operacji bilansowych na składniki bilansu

Typ operacji	Wpływ operacji bilansowych na bilans		
	Aktywa	Pasywa	Suma bilansowa
I	↑ ↓		0
II		↑ ↓	0
III	↑	↑	↑
IV	↓	↓	↓

Źródło: Rachunkowość finansowa. Teoretyczne podstawy, red. J. Samelak, Wydawnictwo UE w Poznaniu, Poznań 2009, s. 105.

www.artur-zimny.pl

Istota i klasyfikacja dowodów księgowych

Dowód księgowy – pisemne potwierdzenie zaistnienia zdarzenia gospodarczego powodującego zmiany w majątku, kapitałach lub wyniku finansowym jednostki.

Zadania dowodu księgowego

Elementy dowodu księgowego

Sprawdzono pod względem merytorycznym, formalnym i rachunkowym Zatwierdzono do wypłaty kwotę	
Zj..... słownie Zj..... dnia	
GL. KSIĘGOWY	DYREKTOR

www.artur-zimny.pl

Dowód księgowy powinien być:

- rzetelny
- kompletny
- wolny od błędów rachunkowych
- sprawdzony (merytorycznie, formalnie, rachunkowo)
- opatrzony w oznaczenia identyfikującego go z zapisami w księdze rachunkowej
- sporządzony w języku polskim lub obcym, a dane w walucie obcej przeliczone na walutę polską
- przechowywany przez okres z reguły 5 lat licząc od początku roku następującego po roku obrotowym, którego dany dowód dotyczy

Klasyfikacja dowodów księgowych:

- ze względu na wystawcę dowodu:
 - własne
 - obce
- ze względu na podstawę sporządzenia dowodu:
 - pierwotne (źródłowe)
 - wtórne (zbiorcze)
- ze względu na funkcje pełnione przez dowód:
 - zastępcze
 - korygujące
 - rozliczeniowe

Polecenie księgowania

Istota dekretacji

			Nr dowodu księg. dn. podpis
Konto Wn	Suma	Suma	Konto Ma

Wn	Ma	Kwota

podpis

Rodzaje dowodów księgowych

www.artur-zimny.pl

Poprawianie błędów w dokumentacji księgowej

Rodzaje błędów w dokumentacji

Poprawianie błędów w dowodach wewnętrznych

Poprawianie błędów w dowodach zewnętrznych

Przykład 1

W trakcie sporządzania polecenia księgowania, księgowa pomykowo podała numer konta i kwotę operacji:

jest Wn 231 Ma 222 2.350 zł
powinno być Wn 231 Ma 223 2.300 zł

Przykład 2

Kontrahent, któremu wysłano fakturę VAT za sprzedane towary, zauważył niewłaściwą stawkę podatku VAT i prosi o sprostowanie.

www.artur-zimny.pl

Dictionary

- economic transaction** – operacja gospodarcza
- accounting data** – dokumentacja księgowa
- accounting document** – dowód księgowy
- account assignment** – dekretacja
- account note** – polecenie księgowania
- cash voucher** – dowód kasowy
- cash report** – raport kasowy
- bank statement** – wyciąg bankowy
- VAT invoice** – faktura VAT
- payroll** – lista płac

www.artur-zimny.pl

Konta i zapisy księgowe

Artur Zimny
Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Koninie
Wydział Społeczno-Humanistyczny
Katedra Zarządzania i Logistyki
www.artur-zimny.pl

Istota i klasyfikacja kont

Konto – podstawowe urządzenie księgowe służące do bieżącego ewidencjonowania jednorodnych operacji gospodarczych w celu odzwierciedlenia stanu i zmian określonego składnika bilansowego lub wyniku finansowego.

Elementy konta

Klasyfikacja kont:

- ze względu na stopień szczególności:
 - konta syntetyczne
 - konta analityczne
- ze względu na powiązanie z bilansem:
 - konta bilansowe
 - konta wynikowe
- ze względu na treść dokonywanych zapisów:
 - konta korygujące
 - konta rozliczeniowe
 - konta pozabilansowe

Konta syntetyczne

Konta analityczne

www.artur-zimny.pl

Konta bilansowe – służą do ewidencjonowania stanu i zmian składników aktywów i/lub pasywów:

- konta aktywne

Wn	Konto aktywne		Ma
(Sp)	Saldo początkowe (debetowe) Zwiększenie stanu (obroty debetowe)	Zmniejszenie stanu (obroty kredytowe)	
	Obroty debetowe (Wn) łącznie z Sp	Obroty kredytowe (Ma) Saldo końcowe (debetowe)	
	Suma (Σ Wn)	=	Suma (Σ Ma)

- konta pasywne

Wn	Konto pasywne		Ma
	Zmniejszenie stanu (obroty debetowe)	Saldo początkowe (kredytowe) Zwiększenie stanu (obroty kredytowe)	(Sp)
	Obroty debetowe (Wn) Saldo końcowe (kredytowe)	Obroty kredytowe (Ma) łącznie z Sp	
	Suma (Σ Wn)	=	Suma (Σ Ma)

www.artur-zimny.pl

• konta aktywno-pasywne

Wn	Konto aktywno-pasywne		Ma
(Sp)	Saldo początkowe (debetowe) Obroty debetowe zwiększające (aktywne) Obroty debetowe zmniejszające (pasywne)	Saldo początkowe (kredytowe) Obroty kredytowe zmniejszające (aktywne) Obroty kredytowe zwiększające (pasywne)	(Sp)
(Sk)	Obroty debetowe (Wn) łącznie z Sp Saldo końcowe kredytowe (Ma)	Obroty kredytowe (Ma) łącznie z Sp Saldo końcowe debetowe (Wn)	
	Suma (Σ Wn)	=	Suma (Σ Ma)

www.artur-zimny.pl

Konta wynikowe – służą do ewidencjonowania operacji związanych z kosztami i przychodami, stratami i zyskami nadzwyczajnymi oraz ustalenia wyniku finansowego.

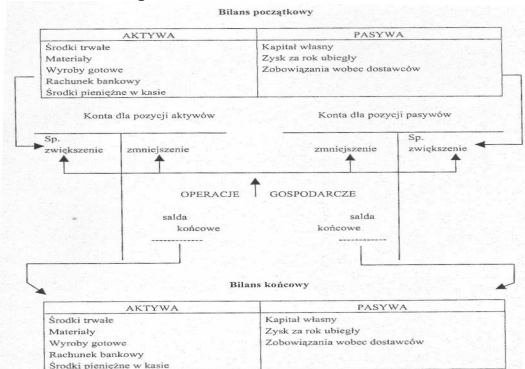

www.artur-zimny.pl

- Konta korygujące**
- Konta rozliczeniowe**
- Konta pozabilansowe**

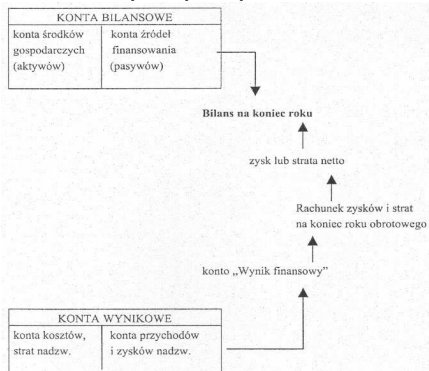
www.artur-zimny.pl

Ujęcie operacji gospodarczych od bilansu początkowego do bilansu końcowego

Źródło: *Rachunkowość finansowa. Teoretyczne podstawy*, red. J. Samełak, Wydawnictwo UE w Poznaniu, Poznań 2009, s. 135.

Powiązanie kont bilansowych i wynikowych

Źródło: *Rachunkowość finansowa. Teoretyczne podstawy*, red. J. Samełak, Wydawnictwo UE w Poznaniu, Poznań 2009, s. 138.

Dzielenie i łączenie kont

- Dzielenie kont:**
- poziomy podział kont
 - pionowy podział

Łączenie kont

Zapisy księgowe na kontach

Obciążenie konta

Uznanie konta

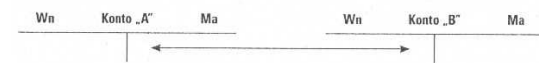
Elementy zapisu księgowego

Zasada podwójnego zapisu

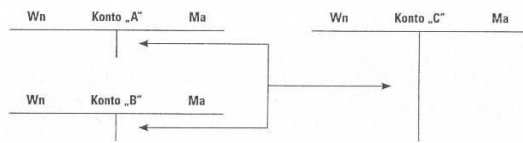
www.artur-zimny.pl

Korespondencja kont:

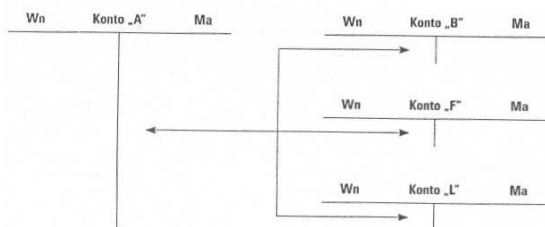
- zapisy proste (pojedyncze)

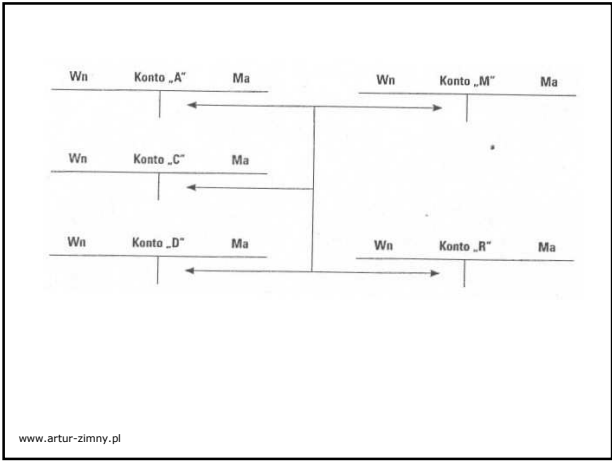
- zapisy złożone

www.artur-zimny.pl

www.artur-zimny.pl

www.artur-zimny.pl

Saldo końcowe:

- saldo debetowe

Wn	Konto „M”		Ma
(Sp)	310	150	(4)
(2)	70	180	(6)
(5)	90		
	470	330	
		140	(Sk)
	470	470	

www.artur-zimny.pl

- saldo kredytowe

Wn	Konto „R”		Ma
(3)	80	250	(Sp)
(7)	70	50	(2)
(8)	140	100	(6)
	290	400	
(Sk)	110		
	400	400	

- saldo zerowe

www.artur-zimny.pl

Poprawianie błędów w zapisach księgowych

Przyczyny błędów w zapisach księgowych

Korekta

Storno (czarne, czerwone)

www.artur-zimny.pl

Zakładowy plan kont

Istota zakładowego planu kont

Rola zakładowego planu kont

Elementy zakładowego planu kont

Wykaz kont syntetycznych

www.artur-zimny.pl

Dictionary

T-account – konto „teowe”

debit side, Dr. – strona debetowa, Dt/Wn

credit side, Cr. – strona kredytowa, Ct/Ma

synthetic account – konto syntetyczne

analytical account – konto analityczne

balance sheet account – konto bilansowe

income statement account – konto wynikowe

book entry – zapis księgowy

double entry system – zasada podwójnego zapisu

opening balance – saldo początkowe, bilans otwarcia

closing balance – saldo końcowe, bilans zamknięcia

debit balance – saldo debetowe

credit balance – saldo kredytowe

accounting adjustment – korekta księgowa

cross entry – storno

chart of accounts – plan kont

www.artur-zimny.pl

Księgi rachunkowe

Artur Zimny
Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Koninie
Wydział Społeczno-Humanistyczny
Katedra Zarządzania i Logistyki
www.artur-zimny.pl

Istota i zakres ksiąg rachunkowych

Księgi rachunkowe – urządzenia ewidencyjne stosowane w jednostkach prowadzących rachunkowość, które służą do rejestracji operacji gospodarczych w porządku chronologicznym i systematycznym oraz do trwałego przechowywania, w określonym porządku, zapisów księgowych i sald.

Okresy prowadzenia ksiąg rachunkowych

www.artur-zimny.pl

Zakres ksiąg rachunkowych

Źródło: *Rachunkowość finansowa. Teoretyczne podstawy*, red. J. Samelak, Wydawnictwo UE w Poznaniu, Poznań 2009, s. 187.

www.artur-zimny.pl

Zasady prowadzenia ksiąg rachunkowych

Księgi rachunkowe muszą być...

Terminy otwarcia ksiąg rachunkowych

Terminy zamknięcia ksiąg rachunkowych

Księgi rachunkowe powinny być prowadzone:

- rzetelnie
- bezbłędnie
- sprawdzalnie
- na bieżąco
- w języku polskim i w walucie polskiej
- w siedzibie jednostki

www.artur-zimny.pl

Formy i techniki prowadzenia ksiąg rachunkowych

Formy prowadzenia ksiąg rachunkowych:

- księgowość tabelaryczna
- księgowość przebitkowa
- księgowość rejestrowa
- księgowość informatyczna

Technika ręczna i komputerowa

Opis skomputeryzowanej rachunkowości

Ochrona danych utrwalonych na nośnikach komputerowych

www.artur-zimny.pl

Cel i przebieg inwentaryzacji

Inwentaryzacja – ogół czynności zmierzających do ustalenia rzeczywistego stanu składników aktywów i pasywów jednostki gospodarczej na określony dzień.

Cele inwentaryzacji

Metody inwentaryzacji:

- spis z natury
- potwierdzenie (uzgodnienie) sald
- porównanie danych z ksiąg rachunkowych z dokumentacją

Terminy inwentaryzacji:

- ostatni dzień roku obrotowego
- nie wcześniej niż 3 miesiące przed końcem roku obrotowego, ale nie później niż do 15 dnia następnego roku
- raz w ciągu 2 lat
- raz w ciągu 4 lat

Inne terminy inwentaryzacji

www.artur-zimny.pl

Formy inwentaryzacji:

- inwentaryzacja okresowa
- inwentaryzacja ciągła

Przebieg i rozliczanie inwentaryzacji

Dokumentowanie czynności inwentaryzacyjnych

Wyniki inwentaryzacji (zgodność, nadwyżka, niedobór)

www.artur-zimny.pl

Dictionary

- accounting file** – ewidencja księgowa
- accounting books** – księgi rachunkowe
- general journal** – dziennik główny
- special journals** – dzienniki częściowe
- general ledger** – księga główna
- subsidiary ledger** – księga pomocnicza
- trial balance** – zestawienie obrotów i sald
- opening date of accounts** – data otwarcia ksiąg
- closing date of accounts** – data zamknięcia ksiąg
- financial year** – rok obrotowy
- reporting period** – okres sprawozdawczy
- accounting software** – oprogramowanie księgowe
- inventory-taking** – inwentaryzacja

www.artur-zimny.pl

Rzeczowe aktywa trwałe
oraz wartości niematerialne i prawne

Artur Zimny
Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Koninie
Wydział Społeczno-Humanistyczny
Katedra Zarządzania i Logistyki
www.artur-zimny.pl

Klasyfikacja środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych

Środki trwałe – składniki majątku, które są kompletne, zdolne do użytku, przeznaczone na własne potrzeby jednostki, o przewidywalnym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, które zużywają się stopniowo.

Klasyfikacja Środków Trwałych

Środki trwałe w budowie – koszty związane z budową i montażem środków trwałych, a także ich ulepszeniem.

Wartości niematerialne i prawne – nabyte przez jednostkę prawa majątkowe nadające się do gospodarczego wykorzystania, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok.

Wycena środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych

Wycena środków trwałych:

- wartość początkowa (brutto)
 - cena nabycia
 - koszt wytworzenia
 - cena rynkowa
 - wartość ustalona w umowie, nie wyższa niż wartość rynkowa
 - wartość godziwa
- wartość netto (aktualna)
- wartość przeszacowana (odtworzeniowa)

Wycena środków trwałych w budowie

Wycena wartości niematerialnych i prawnych

Umorzenia i amortyzacja środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych

Umorzenie i amortyzacja

Środki trwałe niepodlegające amortyzacji

Rozpoczęcie i zakończenie naliczania odpisów amortyzacyjnych

Sposoby dokonywania odpisów amortyzacyjnych środków trwałych:

- okresowy
- sezonowy
- jednorazowy

Metody dokonywania odpisów amortyzacyjnych środków trwałych:

- metoda liniowa (amortyzacja równomierna)
- metoda degresywna (amortyzacja przyspieszona)
- metoda progresywna
- metoda naturalna
- metoda uproszczona

Metody dokonywania odpisów amortyzacyjnych WNIP

Okres dokonywania odpisów amortyzacyjnych WNIP

Ewidencja środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych

Dowody księgowe związane z ewidencją środków trwałych

Warunki ewidencji środków trwałych

Środki trwałe		Umorzenie środków trwałych	
Spj) zwiększenie stanu	zmniejszenie stanu	zmniejszenie stanu	Spj) zwiększenie stanu
	Sk (Dt)	Sk (Ct)	
	↓	↓	
	stan środków trwałych według wartości początkowej	odpisy umorzeniowe (dotychczasowe zużycie środków trwałych)	stan środków trwałych według wartości netto

Zwiększenie stanu i wartości początkowej środków trwałych

Zmniejszenie stanu i wartości początkowej środków trwałych

Ewidencja zakupu środków trwałych w jednostkach rozliczających się z VAT

Ewidencja środków trwałych przyjętych w używanie na podstawie rozliczenia kosztów budowy

Ewidencja środków trwałych otrzymanych w formie darowizny oraz aportu wniesionego do spółki

Ewidencja aktualizacji wyceny środków trwałych

Ewidencja likwidacji lub sprzedaży środków trwałych

Ewidencja środków trwałych przekazanych w formie darowizny oraz aportu wniesionego do spółki

Ewidencja i rozliczenie kosztów środków trwałych w budowie

Ewidencja wartości niematerialnych i prawnych

www.artur-zimny.pl

Dictionary

tangible assets – rzeczowe aktywa trwałe

fixed assets – środki trwałe

tangible assets under construction – środki trwałe w budowie

intangible assets – wartości niematerialne i prawne

orginal cost – wartość początkowa

book value – wartość księgowa

market value – wartość rynkowa

fair value – wartość godziwa

present value – wartość bieżąca

net value – wartość netto

amortization/depreciation – amortyzacja

accumulated depreciation – umorzenie

amortization allowance – odpis amortyzacyjny

amortization schedule – plan amortyzacji

straight-line depreciation method – metoda amortyzacji liniowej

declining depreciation method – metoda amortyzacji degresywnej

www.artur-zimny.pl

Środki pieniężne i inwestycje

Artur Zimny
Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Koninie
Wydział Społeczno-Humanistyczny
Katedra Zarządzania i Logistyki
www.artur-zimny.pl

Środki pieniężne w kasie, na rachunku bankowym oraz inne środki pieniężne

Pożądany stan środków pieniężnych

Formy obrotu środkami pieniężnymi:

- obrót gotówkowy
- obrót bezgotówkowy
 - polecenie przelewu
 - polecenie zapłaty
 - czek rozrachunkowy

Inne środki pieniężne:

- czeki obce
- weksle obce o terminie wykupu do 3 miesięcy
- środki pieniężne w drodze

Ewidencja środków pieniężnych w kasie

Ewidencja środków pieniężnych na rachunku bankowym

Ewidencja innych środków pieniężnych

www.artur-zimny.pl

Pojęcie i klasyfikacja inwestycji

Inwestycje – aktywa posiadane przez jednostkę w celu osiągnięcia korzyści ekonomicznych wynikających z przyrostu wartości tych aktywów, uzyskania z nich przychodów w formie odsetek, dywidend (udziałów w zyskach) lub innych pożytków, w tym również z transakcji handlowej, a w szczególności aktywa finansowe oraz te nieruchomości i wartości niematerialne i prawne, które nie są użytkowane przez jednostkę, lecz zostały nabyte w celu osiągnięcia korzyści.

Klasyfikacja inwestycji:

- ze względu na przedmiot:
 - inwestycje niefinansowe
 - inwestycje finansowe
- ze względu na okres utrzymywania:
 - inwestycje długoterminowe
 - inwestycje krótkoterminowe

www.artur-zimny.pl

Składniki inwestycji długoterminowych:

- nieruchomości
- wartości niematerialne i prawne
- długoterminowe aktywa finansowe
- inne inwestycje długoterminowe

Składniki inwestycji krótkoterminowych:

- krótkoterminowe aktywa finansowe
- środki pieniężne i inne aktywa pieniężne
- inne inwestycje krótkoterminowe

Wycena inwestycji

Wycena długoterminowych inwestycji niefinansowych:

- na dzień nabycia
- na dzień bilansowy

Wycena długoterminowych inwestycji finansowych:

- na dzień nabycia
- na dzień bilansowy

Wycena inwestycji krótkoterminowych:

- na dzień nabycia
- na dzień bilansowy

Ewidencja długoterminowych aktywów finansowych

Ewidencja krótkoterminowych aktywów finansowych

Dictionary

- cash** - kasa, gotówka, środki pieniężne
bank/current account - rachunek bankowy/bieżący
cash turnover - obrót gotówkowy
cashless turnover - obrót bezgotówkowy
bank transfer - przelew bankowy
remittance order - polecenie przelewu
check - czek
bill of exchange - weksel
letter of credit - akredytywa
cash in transit - środki pieniężne w drodze
bill discount - dyskonto weksla
investments - inwestycje
long/short-term investments - inwestycje długoterminowe/krótkoterminowe
securities - papiery wartościowe
bond - obligacja
treasury bill - bon skarbowy

Rozrachunki i roszczenia

Artur Zimny
Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Koninie
Wydział Społeczno-Humanistyczny
Katedra Zarządzania i Logistyki
www.artur-zimny.pl

Pojęcie i klasyfikacja rozrachunków

Rozrachunki – należności i zobowiązania, które są zaakceptowane przez kontrahentów, a ich termin i sposób regulacji nie jest kwestionowany.

Roszczenia – należności i zobowiązania, których istnienie, wielkość lub termin płatności jest kwestionowany przez jednego z kontrahentów. W przypadku skierowania sprawy do sądu roszczenie staje się, do czasu rozstrzygnięcia sporu, roszczeniem spornym.

Należności – spodziewane w przyszłości wpływy korzyści ekonomicznych od odbiorców z tytułu sprzedaży produktów, towarów, materiałów, od pracowników, od budżetu.

Zobowiązania – spodziewane w przyszłości obowiązki jednostki, które spowodują wykorzystanie posiadanych lub przyszłych jej aktywów.

www.artur-zimny.pl

Klasyfikacja rozrachunków:

- ze względu na termin płatności:
 - rozrachunki krótkoterminowe
 - rozrachunki długoterminowe
- ze względu na możliwość wyegzekwowania:
 - rozrachunki ścigalne
 - rozrachunki nieścigalne
 - rozrachunki przedawnione
 - rozrachunki umorzone
- ze względu na stopień ryzyka:
 - rozrachunki bezwarunkowe
 - rozrachunki warunkowe
- ze względu na podmiot:
 - rozrachunki z odbiorcami
 - rozrachunki z dostawcami
 - rozrachunki z pracownikami
 - rozrachunki z urzędami skarbowymi
 - rozrachunki z urzędem celnym
 - rozrachunki z ZUS
 - rozrachunki z właścicielami
 - pozostałe rozrachunki

www.artur-zimny.pl

Klasyfikacja rozrachunków:

- ze względu na przedmiot:
 - rozrachunki z tytułu dostaw i usług
 - rozrachunki z tytułu podatku VAT
 - rozrachunki z tytułu podatku CIT
 - rozrachunki z tytułu podatku PIT
 - rozrachunki z tytułu ubezpieczeń społecznych
 - rozrachunki z tytułu wynagrodzeń
 - pozostałe rozrachunki
- ze względu na walutę:
 - rozrachunki w walucie polskiej
 - rozrachunki w walucie obcej
- ze względu na zasięg terytorialny:
 - rozrachunki z odbiorcami i dostawcami krajowymi
 - rozrachunki z odbiorcami i dostawcami z UE
 - rozrachunki z odbiorcami i dostawcami spoza UE
- ze względu na stosunek dłużnika do zobowiązania:
 - rozrachunki bezsporne
 - rozrachunki sporne (roszczenia)
- ze względu na stopień powiązania z jednostką:
 - rozrachunki z jednostkami powiązanymi
 - rozrachunki z pozostałymi jednostkami

Wycena rozrachunków

Wycena należności i zobowiązań:

- na dzień ich powstania
- na dzień realizacji
- na dzień bilansowy

Różnice kursowe:

- zrealizowane
- niezrealizowane

Zakres rozrachunków z odbiorcami i dostawcami

Podstawa ewidencjonowania rozrachunków z odbiorcami i dostawcami

Ewidencja rozrachunków z odbiorcami i dostawcami

Istota odpisów aktualizujących rozrachunki (art. 35b i 35c)

Ewidencja odpisów aktualizujących rozrachunki

Zakres rozrachunków publicznoprawnych

Istota podatku VAT

Ewidencja podatku VAT

Podatnicy podatku VAT

Podatek akcyzowy

Ewidencja podatków kosztowych

Zakres rozrachunków z bankiem

Warunek udzielenia kredytu przez bank

Ewidencja kredytów bankowych

Zakres rozrachunków z pracownikami

Składniki wynagrodzenia:

- wynagrodzenie zasadnicze
- wynagrodzenie dodatkowe
- nagrody i premie
- wynagrodzenia za czas niewykonywania pracy

Elementy listy płac

Ewidencja rozrachunków z tytułu wynagrodzeń

Ewidencja innych rozrachunków z pracownikami

Zakres pozostałych rozrachunków

Ewidencja pozostałych rozrachunków

www.artur-zimny.pl

Dictionary

- accounts receivable** – należności / rozrachunki z odbiorcami
accounts payable – zobowiązania / rozrachunki z dostawcami
disputable claims – roszczenia sporne
short-term receivables – należności krótkoterminowe
long-term receivables – należności długoterminowe
long-term liabilities – zobowiązania długoterminowe
short-term creditors – zobowiązania krótkoterminowe
creditor – kredytodawca, wierzyciel
debtor – kredytobiorca, dłużnik
currency translation differences – różnice kursowe
foreign exchange gains/losses – dodatnie/ujemne różnice kursowe
allowance to reduce accounts receivable – odpisy aktualizujące należności
value added tax – podatek VAT
bank credit – kredyt bankowy
long/short-term credit – kredyt długoterminowy/krótkoterminowy
deductions from remuneration – potrącenia z wynagrodzeń

www.artur-zimny.pl

Materiały i towary

Artur Zimny
Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Koninie
Wydział Społeczno-Humanistyczny
Katedra Zarządzania i Logistyki
www.artur-zimny.pl

Pojęcie i klasyfikacja materiałów i towarów

Materiały – rzeczowe aktywa obrotowe, nabyte od kontrahentów lub wytworzone we własnym zakresie, przeznaczone do zużycia w jednym cyklu gospodarczym (zużycie w produkcji, do wykonania usług lub budowy nowych obiektów, a także zużycie na cele ogólne, gospodarcze albo reklamowe).

Klasyfikacja materiałów:

- ze względu na przeznaczenie:
 - materiały podstawowe
 - materiały pomocnicze
 - paliwo i smary
 - części zapasowe
 - opakowania
 - odpadki
 - inwentarz żywy
- ze względu na miejsce przechowywania:
 - materiały w magazynach własnych
 - materiały w magazynach obcych
 - materiały przekazane do zużycia, ale nie zużyte

Pożądany stan zapasów materiałowych

Towary – rzeczowe aktywa obrotowe nabyte od kontrahentów w celu ich odsprzedaży (hurtowej lub detalicznej) w stanie nieprzetworzonym.

Wycena materiałów i towarów

Wycena przychodu materiałów:

- rzeczywista cena zakupu
- rzeczywista cena nabycia
- stała cena ewidencyjna

Wycena rozchodu materiałów:

- metoda FIFO
- metoda LIFO
- metoda cen przeciętnych
- metoda szczegółowej identyfikacji rzeczywistych cen
- stała cena ewidencyjna

Istota odchyleń od cen ewidencyjnych materiałów

Rozliczanie odchyleń od cen ewidencyjnych materiałów

www.artur-zimny.pl

Wycena przychodu towarów:

- rzeczywista cena zakupu
- rzeczywista cena nabycia
- rzeczywisty koszt wytworzenia
- stała cena ewidencyjna

Wycena rozchodu towarów:

- metoda FIFO
- metoda LIFO
- metoda cen przeciętnych
- metoda szczegółowej identyfikacji rzeczywistych cen/kosztów
- stała cena ewidencyjna

Istota odchyleń od cen ewidencyjnych towarów

Rozliczanie odchyleń od cen ewidencyjnych towarów

Cena sprzedaży netto materiałów/towarów

www.artur-zimny.pl

Ewidencja materiałów i towarów

Dowody księgowe w obrocie materiałowym/towarowym

Forma ewidencji obrotu materiałowego/towarowego

Ewidencja materiałów

Zwiększenie zapasów materiałów/towarów

Dokumentowanie zakupu materiałów/towarów

Istota konta „Rozliczenie zakupu”

Saldo konta „Rozliczenie zakupu”

Ewidencja zakupu materiałów

Zmniejszenie zapasów materiałów/towarów

Dokumentowanie rozchodu materiałów/towarów

Ewidencja rozchodu materiałów

www.artur-zimny.pl

Wycena rozchodu materiałów/towarów przy stałych cenach ewidencyjnych:

- wskaźnik narzutu odchyłeń od cen ewidencyjnych
- odchylenia przypadające na rozchodowane materiały

Rozliczenie kosztów zakupu:

- wskaźnik kosztów zakupu
- koszty zakupu przypadające na rozchód materiałów

Ewidencja odchyleń od cen ewidencyjnych i kosztów zakupu

www.artur-zimny.pl

Dictionary

stocks – zapasy

materials – materiały

goods – towary

valuation – wycena

purchase price – cena zakupu

cost of acquisition – cena nabycia

fixed book value price – stała cena ewidencyjna

FIFO / first in, first out – pierwsze przyszło-pierwsze wyszło

LIFO / last in, first out – ostatnie przyszło-pierwsze wyszło

noninvoiced delivery – dostawa niefakturowana

www.artur-zimny.pl

Koszty i ich rozliczenie

Artur Zimny
Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Koninie
Wydział Społeczno-Humanistyczny
Katedra Zarządzania i Logistyki
www.artur-zimny.pl

Pojęcie i klasyfikacja kosztów

Koszty – wyrażone w mierniku pieniężnym celowe zużycie czynników produkcji w postaci środków trwałych, materiałów, energii, usług, czasu pracy pracowników oraz niektóre wydatki nie odzwierciedlające zużycia czynników produkcji, poniesione w związku z normalną działalnością przedsiębiorstwa w pewnym okresie (podatki kosztowe, ubezpieczenia), których rezultatem są użyteczne produkty i/lub usługi.

Klasyfikacja kosztów:

- ze względu na rodzaj kosztów:
 - amortyzacja
 - zużycie materiałów i energii
 - usługi obce
 - podatki i opłaty
 - wynagrodzenia
 - ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia
- ze względu na typ działalności:
 - koszty działalności podstawowej
 - koszty wydziałowe
 - koszty działalności pomocniczej
 - koszty sprzedaży
 - koszty zakupu
 - koszty ogólnego zarządu

www.artur-zimny.pl

Klasyfikacja kosztów:

- ze względu na charakter działalności:
 - koszty działalności operacyjnej
 - pozostałe koszty operacyjne
 - koszty finansowe
- ze względu na stopień zależności kosztów od wielkości produkcji:
 - koszty stałe (względnie stałe)
 - koszty zmienne
- ze względu na sposób odniesienia kosztów na wytwarzane produkty:
 - koszty bezpośrednie
 - koszty pośrednie
- ze względu na związek kosztów z osiągniętymi przychodami:
 - koszty uzyskania przychodów
 - koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów
- ze względu na możliwość kontrolowania kosztów:
 - koszty kontrolowane
 - koszty niekontrolowane

www.artur-zimny.pl

Ewidencja kosztów – zespół 4 i 5

Warianty ewidencjonowania kosztów:

- wariant uproszczony
- wariant rozwinięty

Konta kosztów według rodzajów – zespół 4:

- „Amortyzacja”
- „Zużycie materiałów i energii”
- „Usługi obce”
- „Podatki i opłaty”
- „Wynagrodzenia”
- „Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia”
- „Pozostałe koszty rodzajowe”

Ewidencja kosztów rodzajowych

www.artur-zimny.pl

Konta kosztów według typów działalności – zespół 5:

- „Koszty działalności podstawowej”
- „Koszty wydziałowe”
- „Koszty działalności pomocniczej”
- „Koszty sprzedaży”
- „Koszty zakupu”
- „Koszty ogólnego zarządu”

Ewidencja kosztów wg typów działalności

Księgowania na stronie Ma kont kosztów wg typów działalności

Istota kluczy podziałowych

Procedura rozliczania kosztów wydziałowych na nośniki kosztów

Saldo debetowe konta „Koszty działalności podstawowej”

Ewidencja kosztów działalności podstawowej

Rozliczanie kosztów działalności pomocniczej

Ewidencja rozliczenia kosztów działalności pomocniczej

www.artur-zimny.pl

Kalkulacja kosztów

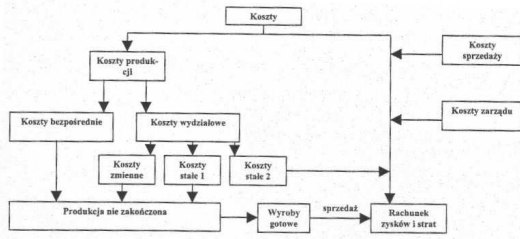
Kalkulacja kosztów – działanie zmierzające do ustalenia kosztu jednostkowego wytworzenia produktu. Koszt wytworzenia produktów obejmuje koszty bezpośrednie produkcji oraz przypadającą na okres ich wytworzenia uzasadnioną część kosztów pośrednich.

Koszty bezpośrednie produkcji

Uzasadniona część kosztów pośrednich

www.artur-zimny.pl

Podział kosztów dla potrzeb kalkulacji kosztu wytworzenia

Koszty stałe 1 - dla normalnego wykorzystania zdolności produkcyjnych
 Koszty stałe 2 - będące konsekwencją nie wykorzystanych zdolności produkcyjnych i strat produkcyjnych

Źródło: *Kalkulacja kosztów finansowa. Udzary problemowe*, red. W. Gaborzewicz i J. Sameiak, wydawnictwo UE w Poznaniu, Poznań 2009, s. 167.

Metody kalkulacji:

- kalkulacja podziałowa
 - kalkulacja podziałowa prosta
 - kalkulacja podziałowa ze współczynnikami
 - kalkulacja odjemna
- kalkulacja doliczeniowa
 - kalkulacja asortymentowa
 - kalkulacja zleceniowa
- kalkulacja procesowa (fazowa)
 - kalkulacja półfabrykatowa
 - kalkulacja bezpółfabrykatowa

Dictionary

- cost** – koszt
- expenditure** – wydatek, nakład, koszt
- expense** – wydatek, koszt, rozchód
- cost accounting** – ewidencja kosztów
- classification of expenses by nature** – klasyfikacja kosztów w układzie rodzajowym
- classification of expenses by function** – klasyfikacja kosztów w układzie kalkulacyjnym
- general administration costs** – koszty ogólnego zarządu
- direct costs** – koszty bezpośrednie
- indirect costs** – koszty pośrednie
- fixed costs** – koszty stałe
- variable costs** – koszty zmienne
- cost accounting** – kalkulacja kosztów
- actual cost** – koszt rzeczywisty
- unit cost** – koszt jednostkowy

Produkty pracy

Artur Zimny
Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Koninie
Wydział Społeczno-Humanistyczny
Katedra Zarządzania i Logistyki
www.artur-zimny.pl

Pojęcie i klasyfikacja produktów pracy

Produkty pracy – efekty działalności produkcyjnej jednostki, które mogą być wykonane całkowicie (produkty gotowe) lub częściowo (produkcja niezakończona).

Klasyfikacja produktów pracy:

- produkty gotowe
 - wyroby gotowe
 - usługi, prace naukowo-badawcze, prace projektowe
 - zakończone roboty budowlano-montażowe
- produkcja niezakończona
 - półfabrykaty
 - produkcja w toku

www.artur-zimny.pl

Wycena produktów pracy

Wycena przychodu wyrobów gotowych:

- rzeczywisty koszt wytworzenia
- stała cena ewidencyjna

Wycena rozchodu wyrobów gotowych:

- metoda FIFO
- metoda LIFO
- metoda cen przeciętnych
- metoda szczegółowej identyfikacji rzeczywistego kosztu wytworzenia
- stała cena ewidencyjna

Istota odchyień od cen ewidencyjnych produktów

Saldo konta „Odchylenia od cen ewidencyjnych produktów”

www.artur-zimny.pl

Wycena półfabrykatów i produkcji w toku

Cena sprzedaży netto produktów pracy

Dowody księgowe w obrocie wyrobami gotowymi

Wycena rozchodu i stanu końcowego wyrobów gotowych przy stałych cenach ewidencyjnych:

- wskaźnik narzutu odchylen od cen ewidencyjnych
- odchylenia przypadające na rozchodowane wyroby
- stan końcowy wyrobów według kosztów wytworzenia

Ewidencja przychodu wyrobów gotowych

Ewidencja rozchodu wyrobów gotowych

Ewidencja półfabrykatów

Ewidencja kosztów wytworzenia sprzedanych usług

Wycena długotrwałych usług budowlanych

Ewidencja kosztów wytworzenia długotrwałych usług

www.artur-zimny.pl

Dictionary

finished products – produkty gotowe

semi-finished products - półfabrykaty

work in progress - produkty w toku

www.artur-zimny.pl

Przychody i koszty ich osiągnięcia

Artur Zimny
Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Koninie
Wydział Społeczno-Humanistyczny
Katedra Zarządzania i Logistyki
www.artur-zimny.pl

Pojęcie, klasyfikacja i ewidencja przychodów i kosztów – zespół 7

Przychody (wg u.o.r.) – uprawdopodobnione powstanie w okresie sprawozdawczym korzyści ekonomicznych, o wiarygodnie określonej wartości, w formie zwiększenia wartości aktywów albo zmniejszenia wartości zobowiązań, które doprowadzą do wzrostu kapitału własnego lub zmniejszenia jego niedoboru w inny sposób niż wniesienie środków przez udziałowców lub właścicieli.

Podział przychodów:

- przychody z działalności operacyjnej
- pozostałe przychody operacyjnej
- przychody finansowe

Ewidencjonowanie przychodów

www.artur-zimny.pl

Koszty (wg u.o.r.) – uprawdopodobnione zmniejszenie w okresie sprawozdawczym korzyści ekonomicznych, o wiarygodnie określonej wartości, w formie zmniejszenia wartości aktywów albo zwiększenia wartości zobowiązań i rezerw, które doprowadzą do zmniejszenia kapitału własnego lub zwiększenia jego niedoboru w inny sposób, niż wycofanie środków przez udziałowców lub właścicieli.

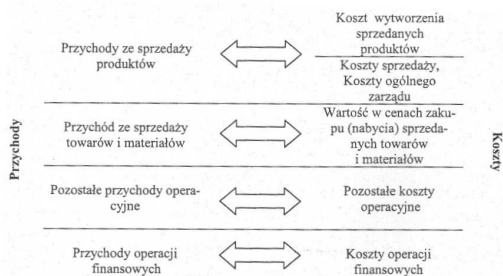
Podział kosztów:

- koszty działalności operacyjnej
- pozostałe koszty operacyjne
- koszty finansowe

Ewidencjonowanie kosztów

www.artur-zimny.pl

Przychody i koszty ich osiągnięcia

Źródło: *Rachunkowość finansowa. Obszary problemowe*, red. W. Gabrusewicz i J. Samelak, Wydawnictwo UE w Poznaniu, Poznań 2009, s. 181.

www.artur-zimny.pl

Straty i zyski nadzwyczajne

Straty i zyski nadzwyczajne (wg u.o.r.) – straty i zyski powstające na skutek zdarzeń trudnych do przewidzenia, poza działalnością operacyjną jednostki i niezwiązane z ogólnym ryzykiem jej prowadzenia.

Ewidencjonowanie strat nadzwyczajnych

Ewidencjonowanie zysków nadzwyczajnych

www.artur-zimny.pl

Dictionary

operating income – przychody operacyjne

operating costs – koszty operacyjne

other operating income – pozostałe przychody operacyjne

other operating costs – pozostałe koszty operacyjne

financial income – przychody finansowe

financial costs – koszty finansowe

extraordinary profits – zyski nadzwyczajne

extraordinary losses – straty nadzwyczajne

www.artur-zimny.pl

Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe

Artur Zimny
Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Koninie
Wydział Społeczno-Humanistyczny
Katedra Zarządzania i Logistyki
www.artur-zimny.pl

Pojęcie, klasyfikacja i ewidencja rezerw

Cele tworzenia rezerw

Klasyfikacja rezerw:

- rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego
- rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne
- rezerwa na restrukturyzację
- rezerwa na straty z prowadzonych aktualnie przedsięwzięć i transakcji
- rezerwa z tytułu utraty zdolności do kontynuacji działania
- rezerwa z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń
- rezerwa na koszty szkód górniczych i inne negatywne skutki wpływu prowadzonej działalności na środowisko

Tworzenie i rozwiązanie rezerw

Sposób ujęcia rezerw w bilansie

Ewidencja rezerw

www.artur-zimny.pl

Pojęcie, klasyfikacja i ewidencja rozliczeń międzyokresowych

Przesłanki wyodrębnienia rozliczeń międzyokresowych

Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów

Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów

Rozliczenia międzyokresowe przychodów

Zakres i ewidencjonowanie czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów

Zakres i ewidencjonowanie biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów

Zakres i ewidencjonowanie rozliczeń międzyokresowych przychodów

www.artur-zimny.pl

Ewidencja czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów

Ewidencja biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów

Ewidencja rozliczeń międzyokresowych przychodów

www.artur-zimny.pl

Dictionary

- reserves** – rezerwy
accruals – rozliczenia międzyokresowe
accrued expenses – rozliczenia międzyokresowe bierne
prepaid expenses – rozliczenia międzyokresowe czynne
accrued revenue – rozliczenia międzyokresowe przychodów

Kapitały własne, fundusze specjalne i wynik finansowy

Artur Zimny
Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Koninie
Wydział Społeczno-Humanistyczny
Katedra Zarządzania i Logistyki
www.artur-zimny.pl

Pojęcie i klasyfikacja kapitałów własnych

Kapitały własne – własne źródła finansowania składników majątkowych, które zostały przekazane jednostce przez właścicieli (kapitał powierzony/podstawowy) oraz wypracowane przez jednostkę i pozostawione w jej dyspozycji na czas nieokreślony (kapitał samofinansowania).

Istota kapitałów własnych

Klasyfikacja kapitałów własnych ze względu na formę prawną jednostki:

- osoba fizyczna i spółka cywilna
- spółki osobowe i kapitałowe
- przedsiębiorstwo państwowe
- spółdzielnia
- wszystkie jednostki gospodarcze

Wycena i ewidencja kapitałów własnych

Kapitał zakładowy w spółce z o.o.

Kapitał zakładowy w spółce akcyjnej

Podwyższenie kapitału zakładowego

Obniżenie kapitału zakładowego

Tworzenie kapitału zapasowego w spółce z o.o. i akcyjnej

Tworzenie kapitału rezerwowego w spółce z o.o. i akcyjnej

Tworzenie kapitału z aktualizacji wyceny

Ewidencja kapitałów własnych

www.artur-zimny.pl

Istota i ewidencja funduszy specjalnych

Fundusze specjalne – równowartość środków, które zostały wyodrębnione z całości kapitałów jednostki na realizację ściśle określonych zadań i ujęte w bilansie wśród zobowiązań krótkoterminowych.

Istota i przeznaczenie ZFŚS

Ewidencja ZFŚS

www.artur-zimny.pl

Pojęcie, etapy i warianty ustalania wyniku finansowego

Wynik finansowy – różnica pomiędzy uzyskanymi przez jednostkę gospodarczą przychodami a poniesionymi kosztami ich uzyskania (zysk lub strata).

Warianty ustalania wyniku finansowego:

- porównawczy
- kalkulacyjny

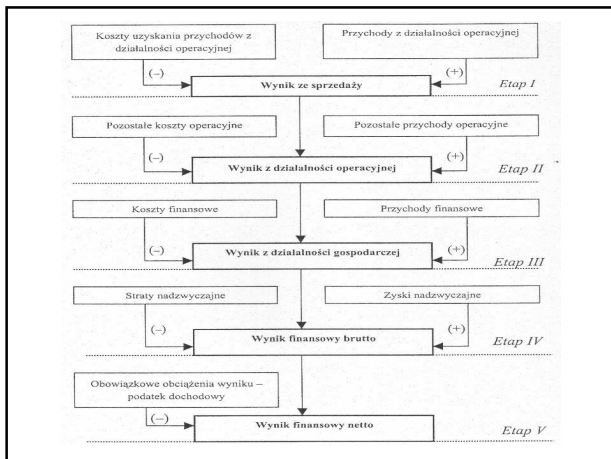
Ujęcie kosztów działalności operacyjnej w wariantcie porównawczym

Ujęcie kosztów działalności operacyjnej w wariantcie kalkulacyjnym

Ustalanie wyniku finansowego w wariantcie porównawczym

Ustalanie wyniku finansowego w wariantcie kalkulacyjnym

www.artur-zimny.pl

Rozliczenie wyniku finansowego

Istota i termin rozliczenia wyniku finansowego

Przeznaczenie wypracowanego zysku netto

Źródła pokrycia poniesionej straty netto

Istota konta „Rozliczenie wyniku finansowego”

Funkcjonowanie konta „Rozliczenie wyniku finansowego”

Dictionary

- capital** – kapitał
- fund** – fundusz
- equity** – kapitał/fundusz własny
- primary capital/fund** – kapitał/fundusz podstawowy
- capital/fund reserve** – kapitał/fundusz zapasowy
- revaluation reserve** – kapitał z aktualizacji wyceny
- other capital/funds reserves** – pozostałe kapitały/fundusze rezerwowe
- financial result** – wynik finansowy
- single-step variant** – wariant porównawczy
- multiple-step variant** – wariant kalkulacyjny
- profit/loss on sales** – zysk/strata ze sprzedaży
- operating profit/loss** – zysk/strata z działalności operacyjnej
- profit/loss on business activities** – zysk/strata z działalności gospodarczej
- gross/net profit/loss** – zysk/strata brutto/netto
- income tax** – podatek dochodowy

Sprawozdawczość finansowa

Artur Zimny
Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Koninie
Wydział Społeczno-Humanistyczny
Katedra Zarządzania i Logistyki
www.artur-zimny.pl

Pojęcie i cele sprawozdawczości finansowej

Sprawozdawczość finansowa – usystematyzowany zbiór wyselekcjonowanych informacji, tworzonych głównie przez rachunkowość finansową i częściowo poza nią, odnoszących się do przeszłej oraz obecnej sytuacji finansowej i majątkowej jednostki oraz jej wyniku finansowego, pozwalających wyciągać wnioski dotyczące przyszłości.

Cele sprawozdawczości finansowej

www.artur-zimny.pl

Istota i elementy rocznego sprawozdania finansowego

Roczne sprawozdanie finansowe – uporządkowany zbiór liczb obrazujących sytuację majątkową i finansową jednostki oraz rezultaty jej działalności w okresie sprawozdawczym. Jest ono sporządzane na podstawie ksiąg rachunkowych, w języku polskim i w walucie polskiej, nie później niż w ciągu 3 miesięcy od dnia bilansowego.

Sprawozdanie finansowe musi zawierać...

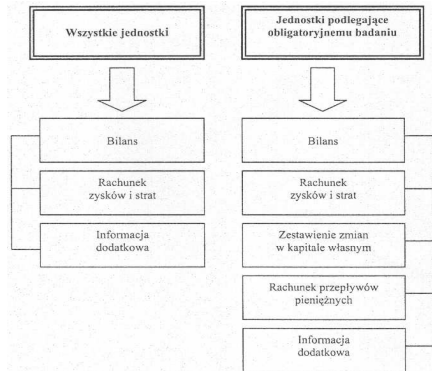
Dzień bilansowy

Czynności przygotowawcze przed sporządzeniem sprawozdania:

- weryfikacja wykorzystywanych danych księgowych poprzez inwentaryzację
- uzgodnienie sald ksiąg pomocniczych z saldami księgi głównej
- skorygowanie niektórych kwot wynikających z danych księgowych
- sporządzenie zestawienia obrotów i sald

www.artur-zimny.pl

Elementy rocznego sprawozdania finansowego

Źródło: Rachunkowość finansowa. Teoretyczne podstawy, red. J. Samełak, Wydawnictwo UE w Poznaniu, Poznań 2009, s. 204.

Rachunek zysków i strat – zestawienie osiągniętych przychodów i poniesionych kosztów, strat i zysków nadzwyczajnych oraz obowiązkowych obciążeń wyniku finansowego za bieżący i poprzedni rok obrotowy. Warianty sporządzenia rachunku – porównawczy i kalkulacyjny

Rachunek zysków i strat

Informacja dodatkowa – powinna zawierać szczegółowe dane, nie ujęte w bilansie oraz rachunku zysków i strat, a także wyjaśnienia pozwalające jasno i rzetelnie ocenić sytuację majątkową i finansową jednostki, jej wynik finansowy oraz rentowność.

Zestawienie zmian w kapitale (funduszu) własnym – przedstawia zmiany w kapitale własnym, które zaszyły w roku obrotowym oraz proponowany podział zysku lub pokrycia straty.

Zestawienie zmian w kapitale (funduszu) własnym

www.artur-zimny.pl

Rachunek przepływów pieniężnych – zestawienie faktycznych wpływów i wydatków pieniężnych w danym roku obrotowym. Przepływy są wykazywane odrębnie dla działalności operacyjnej, inwestycyjnej i finansowej, dzięki czemu można ocenić zdolność poszczególnych rodzajów działalności do generowania nadwyżki środków pieniężnych oraz ich wpływ na ostateczny rezultat przepływów pieniężnych w danym okresie. Metody sporządzenia rachunku – bezpośrednia i pośrednia.

Rachunek przepływów pieniężnych

Sprawozdanie z działalności – powinno zawierać najważniejsze dane o aktualnej sytuacji jednostki i kierunkach jej rozwoju.

www.artur-zimny.pl

Badanie i zatwierdzenie rocznego sprawozdania finansowego

**Jednostki, których roczne sprawozdania finansowe podlegają badaniu
przez biegłego rewidenta**

Cel badania rocznego sprawozdania finansowego

Zatwierdzenie rocznego sprawozdania finansowego

Składanie rocznego sprawozdania finansowego

www.artur-zimny.pl

Dictionary

financial reporting – sprawozdawczość finansowa

annual financial statement – roczne sprawozdanie finansowe

balance sheet – bilans

profit and loss statement, income statement (UK) / statement of earnings (US) – rachunek zysków i strat

statement of changes in equity – zestawienie zmian w kapitale własnym

cash flow statement – rachunek przepływów pieniężnych

explanatory note – informacja dodatkowa

audit of financial statement – badanie sprawozdania finansowego

auditor – biegły rewident

auditor's report – sprawozdanie/opinia biegłego rewidenta

approval of financial statement – zatwierdzenie sprawozdania finansowego

www.artur-zimny.pl